

Oktatási Hivatal

kódszám:

A 2011/2012. tanévi
Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny
első forduló

SZLOVÁK NYELV ÉS IRODALOM

SZÖVEGÉRTÉSI FELADATLAP

Munkaidő: 60 perc

Elérhető pontszám: 30 pont

ÚTMUTATÓ

A munka megkezdése előtt nyomtatott nagybetűvel ki kell tölteni az adatokat tartalmazó részt és minden különálló lapra rá kell írni a borító tetején található kódszámot! Más jelzés, például a versenyző vagy az iskola neve, bélyegzője nem szerepelhet a munkalapokon.

A feladatok megoldásához íróeszközön kívül **más segédeszköz nem** használható! Javítás csak a hibásnak vélt szöveg áthúzásával és a jónak vélt megoldás mellé írásával történhet, kifestőt tilos alkalmazni!

A feladatlapokat a szaktanár (szaktanári munkaközösség) értékeli központi javítási útmutató alapján.

**A VERSENYZŐ
ADATAI**

Kódszám:

A versenyző neve: ..... oszt.: .....

Középiskolai tanulmányait a 13. évfolyamon fejezi be: igen   nem

Az iskola neve: .....

Az iskola címe: ..... irsz. .... város
..... utca ..... hsz.

Megye: .....

A felkészítő tanár(ok) neve: .....

Összes pontszám: .....

Erre az oldalra ne írjon!

Milo Urban: Živý bič (úryvok)

Krista Dominová si z toho veľa nerobila, že Ondrej Koreň sa vrátil, hodila len plecom, prevrátila peru a celú vec zo svojej strany pokladala za odbavenú, hoci ju nahovárali, aby sa s Ondrejom znova zblížila. Krista Dominová nerada sa vracala. Bola mladá, pekná, s hnedou šošovičkou na pravom líci, a keď jej mládenci začali pochlebovať, tu čoskoro si uvedomila, že je čosi viac než jej rovesníčky. Ako jedináčke rodičia jej z ničoho neumálili. V teplej opeke rodičovskel lásky Krista sa rozvila ako kvet na medzi s veselým vtáčim pohľadom na svet, ktorý pred ňou ležal ako krásna, slnečnými lúčmi zatopená záhrada. Krista vletela do nej s radostným jasaním dieťaťa nevediaceho sa dosť nadiviť: všetko hladila a všetko objímala rozjareným pohľadom, neznajúcim medzí. Bola ako motýľ, čo vyletel do priestoru. Vzduch a svetlo opojili ju tak, že hlava sa jej rozkošou skoro zatočila.

Chmáry visiace nad svetom, nevedeli ju znepokojiť. Vojna a všetko, čo s ňou súviselo, bolo jej ľahostajné. Vedela len, aký je život rozkošný, ako slnko hreje. Idúc zrána von, keď zastala na priedomí, tu takmer cítila, ako jej krv prúdi žilami, ako sa hrud' neznámymi túžbami nadúva. Chcelo sa jej vtedy objasť vesmír a pritísnuť ho mocne k sebe.

Krista Dominová nebola stvorená pre robotu. Ruky mala jemné, kožu mäkkú, celú telesnú sústavu akúsi útlejšiu, bez sedliackej hranatosti, ktorú vyžaduje ťažká roľnícka práca. Sťaby tvorila zvláštnu výnimku. Preto i hovorilo sa o nej, že je 'kukúča', ba sám Domin nevedel sa k nej časom priznať. Mládencov pred ňou vystríhali, že je planou robotníčkou, nesúcou gazdovi za ženu. „To dievka len na parádu,” vravelo sa všeobecne a všeobecne ju pokladali za akúsi odrodu, za zvláštnosť, ktorá sa náhodou zamiešala medzi nich a náhodou dostalo Dominovo meno.

Mládenci však nevedeli si jej nevšimnúť. Bolo v nej čosi, čo ich ku Kriste priam hnalo a vyvolávalo medzi nimi skoro chorobnú žiarlivosť. Byť pri nej pri záletoch bolo pre mládenca vyznamenaním; preto chodili k nej ani muchy na med a dali tak podnet k niekoľkým pračkám, v ktorých nechýbala ani krv.

Ondrej Koreň zahorel k nej láskou skutočnou, obsažnou ako lono hory. Bol mládencom vážnym i dosť majetným, takže Dominovci – chudobní ako kostolné myši – boli by to manželstvo pokladali za česť. Kriste sa Ondrej sprvoti aj páčil: bolo v ňom čosi nezvyčajne priame, jednoduché a z celého jeho zjavu sálalo toľko prvotnej sily človeka, že Krista s rozkošou myslela, ako sa vrhne do silných ramien, neznášajúcich váhania, ktoré ju bezpečne poniesú životom. Ale prišla vojna a staré porekadlo „zide z očí, zide z umu” uskutočnilo sa doslovne. Krista sa začala hrať s inými a v tej ohnivej hre krvi zbadala, že má oveľa viac lásky, než by ju vedel jeden človek spotrebovať. Radovala sa, keď každému mohla z nej niečo dať, každého opojiť a opojeného vidieť pri sebe.

Zbadala aj to, že priesračná, jednoduchá láska sedliaka je pre ňu primálo. V nej sa čosi hrotilo, čosi túžilo po rukách mäkkých, ktoré by dokonale ovládli dotyk: túžila po dlhých, trasľavých slovách, v ktorých je záhada i jemnosť tmy, teda po rozkoši, ktorú jej v Ráztokách nevedel nik poskytnúť.

Hnaná tou túžbou Krista Dominová začala myslieť na žandárov.

Idúc raz z kostola, stretla sa so žandárskym strážmajstrom Angyalom. Angyal bol chudorľavý mládenec odkiaľsi od Budapešti: mal čierne oči, pristrihnuté fúziky a dlhé, jemné prsty. V Ráztokách bol dlhší čas, preto po slovensky vedel a rád rozprával. Zvlášť rád si pochutnával na žartoch, pre ktoré mal vyvinutý zmysel. Hovoril ich vyberanými slovami a keď sa ľudia na nich smiali, tu Angyalovi žiarili oči ako dva uhľiky. Vtedy sa plieskal po stehnách, hovoriac svoje príslovečné: „Azt a láncos lobogóját.” Kriste sa páčili jeho dlhé, prehnuté prsty, ktoré sa jemne dotýkali vecí. Keď hovoril, počúvala ho dychtivo, a stretnúc sa vtedy s ním, prihovorila sa mu s dedinskou dobrosrdečnosťou, ktorá mimovoľne hreje.

(Milo Urban: Živý bič, Tatran, 1981, 56-58)

ÚLOHY

1) Po dôkladnom prečítaní textu si premyslite, o čom úryvok vypovedá. V šiestich vetách zhrňte obsah textu tak, aby boli spomenuté jeho všetky dôležité tematické elementy.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6 bodov	
---------	--

2) Autor Kristininu zvláštnosť vystihuje najmä prostredníctvom týchto básnických obrazov: „... sa rozvila ako kvet na medzi”; „Bola ako motýl”; „... je 'kukúča' ”.

Vašou úlohou je, aby ste interpretovali tieto konštatovania a vyvodili súvislosti medzi ich významami a Kristininou povahou. Snažte sa o to, aby každá interpretácia obsahovala aspoň štyri obsahové elementy.

Príklad pre vás: „...s vtáčím pohľadom (sa pozerala) na svet.”

Vták sa z výšky zmocňuje prostredia, nevšíma si dopodrobna okolie, ale si ho osvojuje globálne, pritom svojimi bystrými očami šikovne natrafi na to, o čo má záujem (napríklad potrava, voda, ideálne miesto pre hniezdo). „Vtáci pohľad” v prenesenom význame môže znamenať tiež globálnu perspektívu na širší a na užší svet, alebo v Kristininom prípade aj dištancovanie sa od tienistých stránok reality.

Interpretácia citátov:

a) „... sa rozvila ako kvet na medzi”: .....

.....

.....

b) „Bola ako motýl ”: .....

.....

.....

c) „... je 'kukúča' ”: .....

.....

.....

6 bodov	
---------	--

3) Nájďte v texte tri argumenty (vety), ktoré potvrdzujú Kristininu motýliu povahu:

- a) .....
- b) .....
- c) .....

3 body	
--------	--

4) Podľa vás, kvôli akým príčinám sa nemôže realizovať obojstranná láska medzi Ondrejom a Kristou? Uved'te 3 príčiny:

- a) .....
- b) .....
- c) .....

3 body	
--------	--

5) Vysvetlite, aká je láska, keď je taká, ako „lono hory”.

.....

1 bod	
-------	--

6) Aké typické znaky Urbanovej prózy ste objavili v citovanom úryvku? Uved'te štyri svojrázne znaky Urbanovho textu a prirad'te ku každému po jednom príklade.

Riešenie zapíšte do tabuľky:

<i>Typické znaky Urbanovej prózy</i>	<i>Príklad</i>

4 body	
--------	--

7) Namiesto podčiarknutého výrazu použite synonymiu:

- a) „Mládenci jej začali pochlebovať: .....
- b) „Mládencov pred ňou vystrihali“: .....
- c) (Mládenci) „dali tak podnet k niekoľkým pračkám“: .....

3 body	
--------	--

8) Preložte tieto vety do maďarčiny:

- a) Túžila po dlhých, trasľavých slovách, v ktorých je záhada i jemnosť tmy, teda po rozkoši.

.....

.....

- b) Ondrej Koreň zahorel k nej láskou skutočnou, obsažnou ako lono hory.

.....

.....

4 body	
--------	--

Oktatási Hivatal

kódszám:

A 2011/2012. tanévi
Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny
első forduló

SZLOVÁK NYELV ÉS IRODALOM

SZÖVEGALKOTÁSI FELADATLAP

Munkaidő: 180 perc

Elérhető pontszám: 70 pont

ÚTMUTATÓ

A munka megkezdése előtt nyomtatott nagybetűvel ki kell tölteni az adatokat tartalmazó részt és minden különálló lapra rá kell írni a borító tetején található kódszámot! Más jelzés, például a versenyző vagy az iskola neve, bélyegzője nem szerepelhet a munkalapokon.

A szövegalkotási feladatok megoldásához íróeszközön kívül **szöveggyűjtemény** és **egynyelvű szótár** használható!

A szövegalkotási feladatlapot a versenybizottság értékeli központi javítási útmutató alapján..

**A VERSENYZŐ
ADATAI**

Kódszám:

A versenyző neve: ..... oszt.: .....

Az iskola neve: .....

városa: .....

Erre az oldalra ne írjon!

